

శ్రీ బలివాడ కాంతారావు జన్మదిన సందర్భంగా ఈ కథ ప్రచురిస్తున్నాం.

శ్రీశకు తెరచుకోవడం, నిరాశకు ముడుచుకోవడం తెలియని నా చిన్న వయసులో ఒక వ్యక్తి వద్ద శ్రమ, ఈ నాటికీ నా కళ్ళకు కట్టుంది. ఎందుకూ పనికి రాదనుకున్న ఐదు ఏకరాం ఇనుక పరమ, పళ్ళతోలగా మార్చడానికి అప్పయ్య వద్ద శ్రమ అది.

అంత శ్రమ వద్ద అప్పయ్య, ఆ ఫలం అనుభవించ కుండానే పోయాడు. ఒకసారి మావూరు వెళ్ళేటప్పుడు నాలో ఆ పల్లెటూరి బడిలో చదువుకున్న అప్పయ్య కొడుకు హరి 'అప్పయ్య లోటగా పేరు పొందిన ఆ లోటలోనికి తీసుక వెళ్ళాడు. రకరకం పళ్ళున్నా, నాడు రుచి చూపించిన నాటిలో నాకు తినగా తృప్తి విచ్చినది ఆ పసోలా పళ్ళే.

ఆ తరువాత బ్రహ్మచారిగా నాకు వచ్చిన, నేను మెచ్చిన సుకన్యను, నువనులో 'ససోలా పండు' అని సంభోదించుకునేవాడిని.

ఉద్యోగరీత్యా దేశంలో తిరిగి, కాళ్ళీరు యేపిలు పళ్ళు, కాశీ రేగుపళ్ళు, గోవా మంకూరాలు, ఉత్తర ప్రదేశ్ దవరీలు, అర్ధన్ ద్రాక్ష, వాగపూర్ పంత్రాలు, ఔరంగాబాద్ జాములు, రాజమండ్రి పీతా ఫలాలు, బెంగుళూరు దావిఘ్నాలు, మైసూరు బొప్పాయిలు, హైదరాబాద్ చుక్కం అరటి పళ్ళు, సింహాచలం అనాప పపనలు, అలమండ బంగివపళ్ళు. ఉద్ధానం తేనెపపన, ఇలా ఎన్ని అపురూపమైన పళ్ళు తిన్నా, ఏంటో ఆ లోలి 'ససోలా' మోజాలో దానికి మించిన రుచిగల పండు ఇంకొకటి లేదని తేల్చుకున్నాను. యావ్వనంలో ఆ ససోలా పండు తిన్నా వయసు మళ్ళినా కూడా ఇంకా ఆ రుచి నానోటిలో నిత్యం వుండి పోయింది.

ఉద్యోగంలో వున్నప్పుడు, నిత్యం వెతుక్కునే జీవితం, రిటైరయ్యాక, నాలుగు రాళ్ళు చేతపడ్డాక లేని పిరి వెతుక్కుని వచ్చినట్లైంది. ఇన్నాళ్ళూ తెరచుకుని వుంచిన ఈ ఆశకు ఒక రూప కల్పన చేద్దామని మా

పూరు వెళ్ళాను. నాకు కావలసింది ఒక్క ఏకరం జాగా, ఆ మధ్య చిన్న ఇల్లు కట్టుకుని, ఉన్న శక్తితో అప్పయ్యలా వెమట కార్చి ససోలా పళ్ళు పండించి తిందామని, మావూరు ఎవ్వేళ్ళ తరువాత ఇప్పుడు వల్లే నా బాల్య మిత్రుడు హరి వున్నాడు. అప్పయ్య లోట లేదు. ఆ జాగాలో పాగ చిమ్ముతూ ఒక పేపరు మిల్లు బడబడ శబ్దం చేస్తోంది. "లోట ఏం అమ్మేశావ్?" అడిగాను.

"పెద్ద ధర వచ్చింది. ఈ మిల్లు వల్ల పూరికి ఉపకారం కూడా జరుగుతోంది కదా. నా కొడుక్కీ ఈ మిల్లులో ఉద్యోగం ఇచ్చారు" అన్నాడు హరి.

ఈ మిల్లు రావడం కాదుగానీ, ఎక్కడా అమ్మడానికి ఒక ఏకరం కాదు కదా, ఒక అర ఏకరం కూడా పూరి దగ్గరిలో దొరకలేదు. భూమి ధర విపరీతంగా పెరిగి పోయింది. నిరాశతో తిరిగి వచ్చాను.

పట్నం శివార్లలో వున్న వేపగుంట గ్రామం దగ్గర రోడ్డుకు దగ్గరలో ఓ ఆరు వందల గజాల జాగా దొరికింది. ఈశాన్య వైపు తవ్విన బావిలో మంచినీరు వడింది. చిన్న ఇంటికీ వున్నాది వేస్తూనే, దక్షిణ వేపు రాళ్ళు రప్పలు యేరి, రకరకం మొక్కలను వెయ్య దానికి గోతులు తవ్వించాను. నాటిలో గెత్తం నింపి, చెప్పంగి కొబ్బరి, జామి, పీతాఫలం, సువర్ణ రేకతోపాలు దక్షిణ గుమ్మానికి ఎదురుగా నాకు అప్పటికన్నా ఇష్టమైన ససోలా మొక్కను నాటాను. దీనిని గోవాలోని మడగాం నర్సరీ మంచి తెచ్చాను. నా మిత్రుడు డికోస్టా ఇంటికీ వెళ్ళినప్పుడు వాడి దొడ్లో పండిన ససోలా పళ్ళు తినిపించగానే వాకీ అంటు కావాలని కోరాను. ఇద్దరం దగ్గరలో వున్న నర్సరీకి వెళ్ళి తెచ్చిన ససోలా మొక్క అది. నాటివ మూడేళ్ళకే కాపు మొదలిడినా, నాలుగో

ఏటకు బలంగా వెట్టు పెరిగి, ఇంటికన్నా పొడుగ్గా ఎదిగి పోయింది.

పెరట దొడ్డిలో ససోలా వెట్టు చూసిన ఒక చుట్టం "అబ్బే అబ్బే పాలు కారిన వెట్టు ఇంట్లో వుండ కూడదు" అన్నాడు. ఆ రాత్రే అతని భోజనం తరు వాత మూడు ససోలా పళ్ళు వలిచి ఇచ్చాను. తింటూ "ఇందులో తేనె పోశానా?" అన్నాడు. "లేదు. మరి అలాంటి వెట్టును పీకేమంటానా?" అంటే అతను మాలాడలేదు. ఉడతలు కొరికెయ్యకుండా రోజూ పలక బారిన కాదులు తీయడానికి చూస్తుంటే ఒక రోజు ఆ పై రెమ్మకు ఒక తేనెపట్టు పెట్టడం చూశాను. ఈ తేనెపట్టు, ఈ ససోలా వెట్టుకు ఒక అలంకరణగా వుంది. ఒక రాత్రీ ఈగ నా వెట్టు పళ్ళ రుచికి మెచ్చి ఇచ్చిన పేర్లలా వుండా తేనెపట్టు అమావాస్యకుకుడించి పిల్లమి పరికి తేనెలో నిండి కైవారంలో చేటంతగా మారిన ఈ పట్టువైపు చూస్తూ, ఎన్నెన్నో ఆలోచనలలో నువనును నింపుకునేవాడిని. ఆ రెమ్మకున్న ససోలాలు కోస్తే రెమ్మ కదలి నాటికీ బాధ కలుగుతుందని, ఆ రెమ్మ ముట్టుకోలేదు. ఆ రెమ్మనించి నండి రాలిన ససోలాలు తేనెకన్నా మధురంగా వుండేవి.

పట్టుకు అంటిపెట్టుకుని వుండే ఈ తేనెపీగల గురించి కొత్త విషయాలు తెలుసుకున్నాను. నాటి పవిత్రవానికి విస్త్రుతమే వాడిని. అవి తగ్గొచ్చి బంగారంగా మార్చగలిగే శక్తి గలవిగా లోచాయి. ఆ తేనెపట్టు యేథయి అంతస్తుల నివాస భవనం అవిపించింది. ఆ గదుల్లో అమృతం సృష్టించే అపూర్వ వ్యక్తులు నివశిస్తున్నారనుకునేవాడిని.

నాలో రేగిన వూహలను నాలోనే దాచుకుని ఆనందిస్తున్నాను. ఆ వూహలు నన్ను వుత్తేజితుని చేసే పనులుంలో హైదరాబాద్ ఓ నాలుగు రోజులు ఒక సాసాత్య సమావేశానికి వెళ్ళాను. అటునించి తిరిగి రాగానే తేనెపట్టును చూద్దానికి పెరటకు వెళ్ళాను. అక్కడ తేనెపట్టులేదు. ఏమైంది?

"ఐదు రూపాయలిచ్చి తియ్యించి పడేశాం" అంది

తేనెపట్టు

— బలివాడ కాంతారావు

బాపుకె

మా ఆవిడ. "నేను లేవనక్కడే ఆ సవి ఎందుకు చేశావ్?"

"చెయ్యమలు బాబాయి వచ్చారు. ఈ లేవనట్టును చూసి అయ్యో ఇది దక్షిణాన వుంది. అకుభం. వెంటనే తియ్యించాలన్నారు." "అకుభం అకుభం" వెక్కిరించాను. "ఇంటికి దక్షిణాన లేవనట్టు పెద్దే మరణం తప్పదు. నేను నమ్మక పోతే ఇదిగోండి మన ఇంట్లో పున్న పంచాంగమే తీసి చూపించారు." నేను పంచాంగం చూడలేదు. అలా దిగాలుగా మాట్లాడకుండా కూర్చున్నాను. ఆ రాత్రి అన్నం నయించలేదు. ఆ లేవనట్టును చూస్తూ నేను అల్లుకున్న అవురూపమైన వూహార్మి కవీసం మా ఆవిడ వరం చేసినా బహుశా: నేను వచ్చే వరకు ఈ లేవనట్టును ముట్టుకుండా వుండేదేమో?

ఆ రాత్రి నిద్దర వట్టలేదు. అల్లకల్లోలమైన మనసు నమ్మ ఆలోచనల వూలిలో దించేసింది. అలా ఏకటిలో

చూస్తుండగానే నా కళ్ళ ఎదుట ఎవరో కదులుతున్నట్టు అనిపించింది. విదానించి చూస్తే చూచాడుగా అప్పయ్య కొడుకు హరి నిల్చున్నట్టు అనిపించింది.

"అప్పయ్య ఎంత చెమటోడ్డి ఆ చెట్లు పెంచాడో నేను కల్పారా చూశాను. విప్ర్యా చూశాను. తోట వరకడానికి అమ్మేముందు మీ నాయన మనసును అర్థం చేసుకోలేదెందుకు?"

హరి బాబాయి చెప్పకుండానే నా కళ్ళ ఎదరనించి మాయమై పోయాడు. ప్రయత్నించినా ఇంకా నిద్దర రాలేదు. బ్రతికున్న మనుషులే దెయ్యాలా ఎదర వదు తున్నారెందుకో? ఏదెవడు? సుకవ్య మొగుడు కోమల రావు కదూ?

**చెట్లబోగితబోసి
నిన్నెన్నో, ఘంకమ్
బోగడై త్రినివాదిస్తావుగదా
ఆవూట వాసి ముహం
మీదే అనవోం-**

**సిమో ఆవెధివ
నిమిదో ఆవెకబడి
అయ్యోగస్తో!**

"పరిస్థితులు అనుకూలించలేదు. లేకపోతే ఆ పపోలా నండు వాది అయ్యేది కదరా. అలాంటి తీసి నండు నిలువ రుచి తెలుసుకోకుండా ఎన్ని హింసలు పెట్టి ఆ సుకవ్యను ఎంత వేగం శవంగా మార్చేశావురా?"

కోమలరావు ఒక రాక్షసుడిలా రొప్పకుంటూ పోయాడు. ఎందుకో నా శరీరం ఇంకా ఏదో శక్తి వూని వట్టు వణికిపోతోంది. ఏదెవడు? వైమలు!

"చెయ్యమలూ - వివ్వవరివి కూల్చావో ఏకు తెలుసో? ఆ లేవనట్టులో అవలు ఎవరున్నారో తెలుసుకున్నావా? ఆ రాళ్ళ ఈగ రోజాకు పదిహేనువందల గుడ్లు పెట్టు గలదని తెలుసో? దాని జీవిత కాలంలో పది లక్షల పంఠానాన్ని సృష్టించగలదని తెలుసుకున్నావా? విత్తనాలు తినే పక్షులూ, ప్రాణులూ

ఈ లేవనెంపై ఆధారపడి పున్నాయని తెలిదా? పుప్పొడివి వూం పొత్తికడుపుల్లోనికి జార్జి విత్తనాల సృష్టికి దోహదం చేసేవి ఈ లేవనెంపి తెలుసుకోలేదా? ఒరే చెయ్యమలూ... మామ్మాలు వదకాలాన్ని తియ్యని కవిత్యంగా మార్చగలిగే శక్తి వంతులూ, వూలపొరలాన్ని లేవగా మార్చగలిగే సైంటిస్టుల కూడలివి ఒక్కసారి పొగబెట్టించి కార్మి కూల్చడానికి ఏ చేతులెలా వచ్చాయిరా, ఏ మూడ వమ్మకాలతో ఇంత గొప్ప జాతిని హతమార్చే అధికారం ఏకైకదేదామో!" అరుస్తున్నాను.

తన ననివి సమర్థించుకోడానికి, పంచాంగం వట్టు కొని వస్తున్న చెయ్యమలకు వెంట తరమడానికి లేచాను. చెయ్యమలు బదులు ఇంకెవరో చూచాడుగా కవిపిస్తూ ముందు కొచ్చాడు. కాకీ దెమ్మ. బొద్దు కట్మిపాలు. మువిషి చూడలేదుగాని ఏడి పోతో ప్రపంచ మంతలా పరిచయమైనదే.

"అన్ని లక్షల యూదులను గ్యాసు చాంబర్లలో పెట్టి నిర్ణాక్షిణ్యంగా నిలుపునా ఎలా చంపగలిగావ్? ఆ నిర్దోషులు ఏలాంటి మనుషులేకదా! ఏకు పున్న ప్రేమా సురాగాలు, ఆకలూ కోరికలూ అప్పి వాళ్ళకూ వుంటాయి ఎందుకు ఆలోచించలేదు?"

బాబాయిలేదు. మువిషే లేదు. మువిషివి దేముడు పపోలా నండుగా సృష్టించాడు. హరి, కోమలరావు, చెయ్యమలు, హెల్లర్ ఇలాంటి వాళ్ళే, ఆ పపోలానండులో చేరిన పురుగులు. ఆ తీపిని తివి, వాటినే హతమార్చే వాళ్ళు.

J.P. Ravi